

**Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу у
Відокремленому структурному підрозділі Технологічному коледжі
Національного університету «Львівська політехніка»**

Згідно “Положення про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі Технологічному коледжі Національного університету "Львівська політехніка" та рекомендаціями Міністерства освіти і науки України навчально-методичне забезпечення спеціальності повинно складатись з таких елементів:

1. Освітньо-кваліфікаційна характеристика.
2. Освітньо-професійна програма.
3. Навчальний план.
4. Робочий навчальний план.
5. Програми навчальних дисциплін.
6. Робочі програми навчальних дисциплін.
7. Програми практик.
8. Програми державних екзаменів.
9. Засоби діагностики якості вищої освіти.
10. Методичні вказівки і тематика курсових робіт (проектів) з дисциплін, де передбачено їх виконання.
11. Методичні вказівки до виконання лабораторних і практичних робіт.
12. Методичні вказівки і тематика дипломних робіт.
13. Методична документація для організації самостійної роботи студентів з дисциплін навчального плану.

Вся ця документація є в наявності і розроблена у відповідності з рекомендаціями Міністерства освіти і науки України та вимогами Наказу директора коледжу "Про затвердження форм документів навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін" у Відокремленому структурному підрозділі Технологічному коледжі Національного університету "Львівська політехніка". Наявність цієї документації створює основу для якісної підготовки фахівців.

Навчальні програми навчальних дисциплін

Навчальні програми навчальних дисциплін визначають інформаційний обсяг дисциплін, рівень вмінь та знань, перелік рекомендованих підручників, навчальних посібників та інших методичних матеріалів, критерії успішності навчання та засоби діагностики успішності навчання.

Анотації до програм нормативних навчальних дисциплін розроблені і затверджені науково-методичними комісіями з кожного напрямку як типові, а програми з вибіркового дисциплін розробляються випускними цикловими комісіями Коледжу. В Коледжі всі програми – і нормативних, і вибіркового дисциплін розроблені викладачами циклових комісій на основі анотацій до типових програм Міністерства освіти і науки України та Галузевого стандарту ОПП даної спеціальності, погоджені науково-методичною комісією базового напрямку підготовки та затверджені директором Коледжу.

Отже, програма навчальної дисципліни (в статусі типової) – це по суті нормативний документ, який визначає місце і значення навчальної дисципліни в реалізації освітньо-професійної програми підготовки, її зміст, послідовність і організаційні форми вивчення навчальної дисципліни, вимоги до знань і вмінь студентів.

За структурою розроблені програми всіх навчальних дисциплін є ідентичними і з врахуванням рекомендацій Міністерства освіти і науки України та Наказу директора Коледжу "Про затвердження форм документів навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін" містять такі розділи:

Вступ.

Предмет вивчення навчальної дисципліни.

Міждисциплінарні зв'язки (опис місця дисципліни за структурно-логічною схемою).

1. Мета та завдання навчальної дисципліни (перелік знань та умінь, якими володітимуть студенти після опанування курсу).
2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни (назви змістових модулів, тем та їх стислий зміст).
3. Рекомендована література (список базової та допоміжної літератури, назви інформаційних ресурсів, основних законодавчих та нормативних актів).
4. Форма підсумкового контролю успішності навчання.
5. Засоби діагностики успішності навчання.

Робочі навчальні програми навчальних дисциплін

Робочі навчальні програми навчальних дисциплін розробляються цикловими комісіями Коледжу на основі типових навчальних програм навчальних дисциплін, узгоджуються з випусковою цикловою комісією спеціальних економічних дисциплін та затверджуються заступником директора з навчальної роботи.

Робочі навчальні програми навчальних дисциплін є нормативними документами Коледжу, в них відображається конкретний зміст навчальної дисципліни, послідовність та організаційно-методичні форми її вивчення, обсяг часу на різні види навчальної роботи, засоби і форми поточного та підсумкового контролю.

За структурою робочі навчальні програми є однотипними, побудованими відповідно до рекомендацій Міністерства освіти і науки України та Наказу директора Коледжу "Про затвердження форм документів навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін" і містять такі розділи:

1. Опис навчальної дисципліни.
2. Мета та завдання дисципліни та її місце в навчальному процесі.
3. Програма навчальної дисципліни (назви змістових розділів та тем).
4. Структура навчальної дисципліни за змістовими модулями.
5. Самостійна робота.
6. Індивідуальні завдання.
7. Методи навчання.
8. Методи контролю.
9. Календарно-тематичний план дисципліни.
10. Розподіл балів, які отримують студенти.
11. Методичне забезпечення.
12. Рекомендована література (базова та допоміжна).
13. Інформаційні ресурси.

Навчальні програми навчальних дисциплін та робочі навчальні програми разом з навчальним планом є основними документами, якими керуються відділення та циклові комісії Коледжу в організації навчального-виховного процесу.

Методичне забезпечення практичної підготовки (програми практик)

На основі “Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів освіти України”, затвердженого Наказом Міністерства освіти України від 8 квітня 1993 року № 93; "Положення про організацію і проведення практики у Відокремленому структурному підрозділі Технологічному коледжі Національного університету "Львівська політехніка", затвердженого Наказом директора коледжу від 14 грудня 2012 року № 179; "Положення про працевлаштування випускників Відокремленого структурного підрозділу Технологічного коледжу Національного університету "Львівська політехніка", затвердженого Наказом директора коледжу від 14 грудня 2012 року № 180 в Коледжі розроблена концепція безперервного практичного навчання студентів, яка базується на:

- інтегральному поєднанні практичних занять та лабораторних практикумів окремих дисциплін з отриманням студентами практичних навичок під час проходження навчальних практик;
- органічному поєднанні практичного навчання з пізнанням реальних виробничих ситуацій під час проходження виробничих практик;
- підготовкою до самостійної роботи на посадах, визначених ОКХ – при проходженні переддипломної виробничої практики.

Практична підготовка студентів є складовою частиною навчального процесу і проводиться у відповідності з навчальним планом.

В Коледжі розроблена наскрізна програма з практичного навчання студентів, на основі якої розробляються робочі програми відповідних видів практики.

Основним завданням навчальних практик є здобуття студентами навичок практичної діяльності з напрямку своєї майбутньої професії. Практика має велике значення для підготовки та формування фахівця і дає змогу:

- виявити уміння та навички організаторської, управлінської діяльності щодо забезпечення трудової та технологічної дисципліни, створення безпечних умов праці для здоров'я;
- приймати професійні рішення з урахуванням їх соціально-економічних та психологічних наслідків;

Практична підготовка студентів започатковується в процесі теоретичного навчання, коли проводяться семінарсько-практичні заняття, вирішуються завдання певного виробничого змісту.

В програмі і методичних вказівках до навчальних практик розкривається їх мета, завдання, зміст, вимоги до складання і оформлення звіту та порядок захисту практики.

Виробнича переддипломна практика є завершальним етапом теоретичної і практичної підготовки фахівців. Метою практики є закріплення теоретичних знань та відпрацювання і удосконалення практичних навичок з розробки технології вирішення технологічних, економічних завдань виробничого і науково-дослідного характеру.

При організації і проведенні виробничої переддипломної практики створюються умови, які забезпечують не лише закріплення теоретичних знань із спеціальних предметів, але і набуваються практичні навички

Грунтове засвоєння навчального матеріалу допоможе майбутнім фахівцям пізнати глибинні процеси господарювання життя, сформувані власне розуміння, систематизувати набуті знання, активно використовувати їх у практичній діяльності, приймаючи виважені рішення.

Під час стажування на відповідних посадах студенти збирають фактичний матеріал для написання звіту з практики. За результатами практики проводиться диференційований залік.

Програма цих практик розроблені випускними цикловими комісіями на основі ОКХ, ОПП та навчального плану спеціальностей і затверджені директором Коледжу.

Програма практик містить такі розділи:

1. Загальні положення (значення, мета, завдання практичної підготовки, місце у формуванні фахівця).
2. Організація та керівництво практикою (об'єкти практики і вимоги до них, робочі місця або посади, які будуть дублюватись практикантами, порядок розподілу студентів та їх переміщення, функції керівників практики, необхідне документальне оформлення графіки, щоденники тощо).
3. Зміст практики. Перелік завдань, які поставлені перед практикантом.
4. Вимоги до складання і оформлення звіту.
5. Порядок захисту практики.

Державна атестація випускників – фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня "молодший спеціаліст" здійснюється відповідно до навчального плану шляхом оцінювання державною кваліфікаційною комісією – комплексного державного екзамену за фахом або дипломного проекту.

Державна атестація здійснюється на підставі оцінки рівня професійних знань, умінь та навичок випускників, передбачених СВО ВСП Технологічного коледжу Національного університету «Львівська політехніка» "Варіативна частина освітньо-кваліфікаційної характеристики молодшого спеціаліста за напрямом підготовки" та освітньо-кваліфікаційною характеристикою молодшого спеціаліста за спеціальністю.

Присвоєння кваліфікації "*молодший спеціаліст*" здійснює Державна кваліфікаційна комісія.

Засоби діагностики якості вищої освіти

Засоби діагностики якості освіти включають в себе питання до екзаменів та заліків, тести, тестові завдання, задачі, пакети контрольних завдань для комплексної перевірки знань (комплексні контрольні роботи з дисципліни – ККР) та завдання для модульних контрольних робіт, тощо.

Всі ці засоби розроблено викладачами Коледжу з урахуванням ОКХ, ОПП та робочих програм навчальних дисциплін.

Склад цього виду методичного забезпечення навчального процесу розрахований на різні види контролю знань: для поточного контролю аудиторної і самостійної роботи, для рубіжного контролю на певному етапі навчального процесу (модульний контроль), підсумкового семестрового контролю (залік, екзамен) та для контролю залишкових знань.

Важливою складовою засобів діагностики якості вищої освіти є ККР. При розробці пакетів ККР враховано рекомендації Міністерства освіти і науки України та Наказу директора Коледжу "Про затвердження форм документів навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін" щодо вимог до складу та змісту цих робіт. Зокрема, пакети ККР всіх дисциплін розроблено за такою структурою:

1. Навчальна програма нормативної дисципліни.
2. Комплексна контрольна робота з дисципліни.
3. Рецензія на комплексну контрольну роботу.
4. Критерії оцінки виконання завдань комплексної контрольної роботи.
5. Перелік довідкової літератури, використання якої дозволяється при виконанні ККР.

Розроблені пакети ККР використовуються при проведенні самоаналізу ВСП Технологічного коледжу Національного університету «Львівська політехніка» та при проведенні акредитаційної експертизи з метою державної оцінки рівня підготовки молодших спеціалістів.

Комплексний державний екзамен за фахом – кваліфікаційна робота, що призначена для об'єктивного контролю ступеня сформованості умінь вирішувати типові задачі діяльності, які, в основному, віднесені в освітньо-кваліфікаційній характеристиці до проектної та проектно-конструкторської професійних функцій.

Засоби діагностики якості підготовки фахівців (ЗД) встановлюють:

- інформаційну базу, на основі якої формуються засоби об'єктивного контролю ступеня досягнення кінцевих цілей освіти і професійної підготовки студентів та складові стандартів вищої освіти вищого навчального закладу;

- технологію конструювання стандартизованих засобів об'єктивного контролю ступеня досягнення кінцевих цілей освіти та професійної підготовки студентів;

- технологію використання стандартизованих засобів об'єктивного контролю ступеня досягнення кінцевих цілей освіти та професійної підготовки студентів.

Зміст завдань комплексного державного екзамену за фахом, що виносяться на державну атестацію, орієнтується на діагностику рівня опанування молодшим спеціалістом професійних компетенцій, що визначені у складових галузевого стандарту підготовки молодших спеціалістів (освітньо-кваліфікаційна характеристика молодшого спеціаліста (ОКХ) та освітньо-професійна програма підготовки (ОПП).

Методичне забезпечення курсових робіт

Курсові роботи є завершальним етапом вивчення дисциплін. Тому якості виконання курсових робіт надається ключове значення і має за мету закріпити і систематизувати знання студентів з відповідних дисциплін, навчити їх практично застосовувати отримані ними теоретичні знання при вирішенні питань фінансово-економічного характеру, питань охорони праці та професійної підготовки. Курсові роботи виконуються по закінченні теоретичної частини курсу, або розділу курсу, що забезпечують наявність знань, достатніх для виконання курсової роботи з даної дисципліни.

Теми курсових робіт відповідають об'єму програм відповідних курсів і завданням курсових робіт.

Перед початком виконання курсової роботи проводиться вступне заняття, на якому роз'яснюються завдання курсової роботи, її значення, приблизний об'єм пояснювальної записки, вимоги до якості виконання і час здачі закінченої курсової роботи.

Керівництво курсовою роботою здійснюється викладачем відповідної дисципліни. Робота студентів над виконанням курсової роботи проводиться згідно графіка, складеному викладачем, де вказуються терміни виконання основних розділів роботи. Хід виконання графіка перевіряється керівником кожного тижня.

Методичні вказівки з виконання курсових робіт містять такі розділи:

1. Загальні положення (значення, мета роботи, місце у вивченні дисципліни).
2. Обсяг, структура роботи, узагальнений зміст кожної структурної частини.
3. Вимоги до оформлення роботи.
4. Захист курсової роботи: порядок подання в циклову комісію, перевірки та рецензування, організація процесу захисту.
5. Орієнтована тематика (перелік тем).

6. Зразки плану кількох тем.

7. Додатки: зразок титульної сторінки, довідкові матеріали, приклади, тощо.

Закінчені курсові роботи здаються студентами у визначений термін керівникові, який перевіряє якість виконання роботи, її відповідність об'єму, вказаному в завданні.

Перевірка і прийняття курсових робіт проводиться комісією в складі трьох викладачів поза розкладом навчальних занять.

Позитивна оцінка з дисципліни, де передбачена курсова робота, може бути виставлена тільки за умови успішної здачі курсової роботи. Студентам, що отримали незадовільну оцінку з курсової роботи видається нове завдання на курсову роботу і встановлюються нові терміни її виконання.

Закінчені і прийняті від студентів курсові роботи зберігаються в архіві Коледжу у встановленому порядку.

Відмінно виконані курсові роботи можуть бути використані як наочний посібник зі спеціальних дисциплін. Тематика курсових робіт передбачена у робочих програмах з відповідних дисциплін.

Опанування комп'ютерною грамотністю та практичними навичками роботи з комп'ютером і сучасними прикладними програмами є одним з пріоритетних напрямів в реалізації навчального процесу ступеневої підготовки молодших спеціалістів. Навчальні плани підготовки молодших спеціалістів побудовані таким чином, щоб протягом всього терміну навчання студенти використовували комп'ютерну техніку.

Планування та керівництво навчально-методичною роботою в коледжі здійснюється на різних управлінських рівнях декількома підрозділами, зокрема цикловим комісіями, Педагогічною радою та Науково-методичною радою Коледжу. Це свідчить про важливість цього напрямку роботи як запоруки чіткої організації навчально-виховного процесу і забезпечення відповідної якості підготовки молодших спеціалістів.